

«سر آمد» گزارش می دهد؛

تغیر الگوی مواجهه نظامی در تنگه هرمز

اهمیت ژئوپلیتیک جزیره قشم برای شکستن محاصره دریایی غیرقانونی آمریکا

گروه جزایر - سعید قلیچی - حمله به یک کشتی تجاری ایرانی از ماه‌های اخیر به صحنه رویارویی دریایی تبدیل شده است؛ رویارویی‌ای که از نفتکش در برابر نفتکش عبور کرده و اکنون به کشتی‌های تجاری و تلاش برای شکستن محاصره دریایی رسیده است. این کشتی تجاری ایرانی بامداد یکشنبه در محدوده جزیره قشم و تنگه هرمز هدف اصابت یک پرتابه قرار گرفته است.

بررسی اخبار و گزارش‌های منتشرشده حاکی از این است که حدود ساعت ۵ بامداد روز یکشنبه (۲۲ شهریور) یک کشتی تجاری کانیتنبر، مورد اصابت پرتابه‌های متعلق به نیروهای ارتش ایالات متحده آمریکا قرار گرفت. حسین امیری تیموری، فرماندار قشم نیز روز گذشته در گفتگو با خبرگزاری‌های ایران، اظهار کرد: این حمله حدود ساعت پنج صبح روز یکشنبه در محدوده آب‌های نزدیک به جزیره هنگام و ساحل شیب‌دراز قشم به وقوع پیوست. در زمان این حادثه، ۱۰ خدمه در کشتی حضور داشتند که در پی اصابت پرتابه به شناور، یکی از خدمه به نام جمشید رجبی» به فیض شهادت نائل آمد و چهار نفر دیگر دچار جراحات شدند.

در همین حال خبرگزاری آسوشیتدپرس نیز با استناد به رسانه‌های دولتی ایران، وقوع حمله و تلفات را گزارش کرده است. با این حال این رسانه تأکید کرده که مشخص نیست عامل حمله چه طرفی بوده است. از طرف دیگر، سازمان عملیات تجارت دریایی بریتانیا، UKMTO، از اصابت یک پرتابه ناشناس به یک شناور در تنگه هرمز خبر داده، بدون آنکه عامل حمله را معرفی کند. علم معرفی نیروهای ارتش ایالات متحده آمریکا به‌عنوان عامل ایسن حمله در حالی از سوسی برخی

طرف آمریکایی رد یا تأیید کامل نشده است. این تحولات نشان می‌دهد که درگیری دریایی دیگر صرفاً محدود به تهدید یا اسکوروت کشتی‌ها نیست، بلکه خود کشتی تجاری به بخشی از میدان نبرد تبدیل شده است. اصابت این کشتی کانیتنبر در فاصله کم از سواحل جنوبی قشم نشان‌دهنده کشیده شدن دامنه‌ی درگیری نظامی بـــه درون آب‌های ساحلی ایران است. تحلیلگران معتقدند با تشدید تنش‌ها، نیروهای آمریکایی تلاش کرده‌اند حضور و عملیات ناوبری خود را تا حریم نزدیک به شاهرآه‌های داخلی خلیج فارس گسترش دهند. حمله به یک کشتی تجاری غیرنظامی در چنین فاصله‌ای از ساحل قشم و هنگام، از نظر ناظران بین‌المللی اقدامی مخاطره‌آمیز برای ترانزیت غیرنظامی در کل منطقه محسوب می‌شود. از طرف دیگر این تحولات و مذاکرات دیپلماتیک منطقه‌ای (از جمله رایزنی‌ها در عمان) برای فروکش کردن بحران ترانزیت انرژی در جریان است.

تغیر شیوه مواجهه آمریکا از استیصال

در ماه‌های گذشته، محور اصلی فشار دریایی آمریکا بر ایران، جلوگیری از صادرات نفت و محدود کردن حرکت نفتکش‌های ایرانی بوده است. گزارش رویترز در اول سپتامبر نشان داد که محاصره دریایی آمریکا عملیات صادرات نفت خام ایران از مسیر تنگه هرمز را از اواسط ژوئیه به شدت محدود کرده است. مقام‌های ایالات متحده آمریکا اعلام کرده‌اند که طی روزهای اخیر شیوه مواجهه از سوی ارتش این کشور وارد مرحله تازه‌ای شده است؛ مرحله‌ای که در آن، نفتکش در برابر نفتکش قرار گرفته است. در همین حال خبرگزاری رویترز گزارش داده که آمریکا در واکنش به حملات موشکی ایران به یک ناو آمریکایی، چند نفتکش ایرانی را هدف قرار داده و از سوی دیگر سپاه پاسداران نیز اعلام کرده در پاسخ، چند کشتی آمریکایی و نفتکش‌های «متخلف» را هدف قرار داده است. گاردین نیز گزارش کرده که سپاه مدعی هدف قرار دادن ۱۰ شناور، شامل دو کشتی آمریکایی و هشت نفتکش، شده است؛ ادعاهایی که درباره برخی جزئیات آن از سوی

مسیر ده‌ها کشتی تجاری خبر داده بود. در این میان برخی تحلیلگران بر این باور هستند که محاصره اقتصادی از طریق جلوگیری از صادرات نفت و محدود کردن دسترسی ایران به بازارهای خارجی؛ و محاصره عملیاتی از طریق ایجاد ناامنی برای کشتی‌هایی که قصد ورود یا خروج از محدوده آب‌های ایران را دارند. این وضعیت هز بنه بیمه، ریسک عملیاتی، زمان سفر و در نهایت هزینه حمل کالا را افزایش می‌دهد.

از سوسی دیگر اهمیت حادثه فقط به حمله به یک کشتی محدود نمی‌شود. موقعیت جغرافیایی قشم، دلیل اصلی اهمیت این حادثه است. قشم در بخش شرقی تنگه هرمز قرار گرفته و در کنار جزایر هرمز و لارک، یکی از مهم‌ترین نقاط جغرافیایی ایران برای کنترل و نظارت بر رفت‌وآمد دریایی در تنگه محسوب می‌شود. مطالعه مؤسسه مطالعات راهبردی ارتش آمریکا درباره جزایر تنگه هرمز نیز قشم، لارک و هرمز را سه جزیره تعیین‌کننده در این آبراه معرفی می‌کند و تأکید دارد که آب‌های میان لارک و قشم در مسیر تردد کشتی‌ها قرار دارند. این مطالعه قشم را از نظر جغرافیایی و

عملیاتی یکی از نقاط کلیدی برای توانایی ایران در کنترل تنگه هرمز ارزیابی می‌کند. از همین رو، قشم صرفاً یک جزیره نیست؛ بخشی از عمق راهبردی ایران در تنگه هرمز است.

چرا قشم اهمیت دارد؟

حادثه صبح یکشنبه قشم از این منظر اهمیت بیشتری دارد. نفتکش‌ها به دلیل ارتباط مستقیم با صادرات انرژی، هدف طبیعی جنگ اقتصادی و دریایی هستند؛ اما هدف قرار گرفتن یک کشتی تجاری در نزدیکی قشم، پیام گسترده‌تری برای صنعت کشتیرانی دارد. این حادثه می‌تواند به این معنا باشد که محدوده خطر از نفتکش‌های مرتبط با صادرات انرژی به تمامی زنجیره حمل‌ونقل دریایی ایران در حال گسترش است.

در همین حال آسوشیتدپرس گزارش داده است که آمریکا طی دو ماه گذشته حدود ۱۰۰ کشتی تجاری را در چارچوب محاصره بنادر ایران تغییر مسیر داده است. پیش از آن نیز ارتش آمریکا از متوقف کردن یا تغییر

کنند، بدون هماهنگی نمی‌توانند به شـــکل عادی تردد کنند. این همان نقطه‌ای است که «نفتکش در برابر نفتکش» به «کشتی تجاری در برابر محاصره» تبدیل می‌شود.

آمریکا در هفته‌های گذشته اعلام کرده بود که برای اجرای محاصره، کشتی‌های تجاری را تغییر مسیر داده و مانع حرکت برخی شناورها شده است. در مقابل، ایران نیز از بازگرداندن یا متوقف کردن شناورهایی که آنها را متخلف یا فاقد مجوز عبور می‌داند، خبر داده است. بنابراین، عبور حتی یک کشتی ایرانی از محدوده‌ای که آمریکا آن را تحت محاصره اعلام کرده، از منظر جنگ روانی و راهبردی اهمیت پیدا می‌کند. حمله به کشتی تجاری ایرانی در نزدیکی قشم را نباید صرفاً یک حادثه دیگر در جنگ ایران و آمریکا دانست. مهم‌ترین نقاط جغرافیایی ایران برای کنترل و نظارت بر رفت‌وآمد دریایی در تنگه محسوب می‌شود. مطالعه مؤسسه مطالعات راهبردی ارتش آمریکا درباره جزایر تنگه هرمز نیز قشم، لارک و هرمز را سه جزیره تعیین‌کننده در این آبراه معرفی می‌کند و تأکید دارد که آب‌های میان لارک و قشم در مسیر تردد کشتی‌ها قرار دارند. این مطالعه قشم را از نظر جغرافیایی و

عملیاتی یکی از نقاط کلیدی برای توانایی ایران در کنترل تنگه هرمز ارزیابی می‌کند. از همین رو، قشم صرفاً یک جزیره نیست؛ بخشی از عمق راهبردی ایران در تنگه هرمز است.

قشم و مسئله شکستن محاصره دریایی

حادثه روز گذشته در آب‌های جزیره قشم را می‌توان بخشی از یک نبرد بزرگ‌تر بر سر شکستن یا حفظ محاصره دریایی دانست. به نظر می‌رسد هدف آمریکا از محاصره، محدود کردن حرکت کشتی‌هایی که قصد یا مبدأ ایران است؛ در مقابل، ایران تلاش دارد نشان دهد که کنترل سواحل، جزایر و آبراه‌های نزدیک به تنگه همچنان در اختیار نیروهای ایرانی است و کشتی‌هایی که بخواهند از این محدوده عبور

عادل شهرزاد به سر آمد خبر داد:

بافت تاریخی بندرعباس احیامی شود

مدیر کل اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان هرمزگان، گفت: در راستای حفاظت از میراث فرهنگی استان هرمزگان به عنوان بخش مهمی از میراث خلیج فارس، حفاظت و احیای بافت تاریخی بندرعباس در دستور کار قرار گرفته است.

عادل شهرزاد در گفت و گو با اقتصاد سرآمد، اظهار داشت: در راستای حفاظت از میراث فرهنگی استان هرمزگان به عنوان بخش مهمی از میراث خلیج فارس، حفاظت و احیای بافت تاریخی بندرعباس در دستور کار قرار گرفته است.

مدیر کل اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان هرمزگان، افزود: رویکرد اداره کل میراث فرهنگی استان در ساماندهی بافت تاریخی بندرعباس به حفاظت فیزیکی بناها محدود نمی‌شود، بلکه همزمان احیای حیات اجتماعی و اقتصادی این محدوده‌ها نیز در دستور کار قرار خواهد گرفت.

وی در ادامه خاطر نشان ساخت: اهداف تعیین شده در این خصوص از طریق تعریف مسیرها و گذرهای گردشگری، تقویت فضاهای تاریخی و تجاری، حمایت از کسب‌وکارهای بومی و ایجاد زیرساخت‌های متناسب با توسعه گردشگری است.

این مقام مسئول در استان هرمزگان، ادعان داشت: همچنین بر اساس برنامه ریزیهای صورت گرفته، احیای بافت تاریخی بندرعباس با رویکرد حفاظت از هویت فرهنگی، بازآفرینی شهری و توسعه اقتصاد گردشگری انجام خواهد شد. وی با تأکید بر اینکه حفاظت و احیای بافت تاریخی بندرعباس می‌تواند زمینه ساز ایجاد جاذبه‌های تاریخی قابل توجه برای گردشگران ورودی به استان باشد، بیان داشت: لذا در تلاش هستیم تا با

این اقدام مهم بر جاذبه‌های توریستی شهر بندرعباس بیافزاییم.

شهرزاد، یادآور شد: در همین راستا جلساتی با شهرداری بندرعباس و مدیرانی برخی از بافت‌های تاریخی استان برگزار شده است تا بتوانند از این ظرفیت‌ها، به اشتراک نظرات کارشناسی، بهترین اقدامات را برای حفاظت و احیای بافت تاریخی بندرعباس به کار بندیم.

این مقام مسئول در استــان هرمزگان با تأکید بر اینکه بافت‌های تاریخی هر شهر، بخش مهمی از هویت فرهنگی، تاریخی و سرمایه‌های اقتصادی آن محسوب می‌شود، تأکید کرد: برنامه‌ریزی اصولی برای احیا، حفاظت و بهره‌برداری هوشمندانه از این ظرفیت‌ها، می‌تواند نقش مؤثری در رونق گردشگری شهری و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان ایفا کند.

مدیر کل اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان هرمزگان، یادآور شد: بر اساس برنامه ریزیهای صورت گرفته در گام نخست حفاظت و احیای بافت‌های تاریخی سوور، کارگزار، محله اوزی‌ها و محله خواجه عطا انجام خواهد شد.

دوشنبه- ۲۲ شهریور ۱۴۰۵- سال دوازدهم- شماره ۲۵۸۲

دریاپایه

بنادر

مشاهده لاشه نهنگ عظیم الجثه در سواحل چارک

کارشناس محیط زیست دریایی اداره کل حفاظت محیط زیست هرمزگان از مشاهده لاشه یک قطعه نهنگ عظیم‌الجثه در سواحل شهرستان بندرلنگه و حوالی بندر چارک خبر داد و گفت: به نظر می‌رسد این آبیزی از گونه در معرض خطر «براید» باشد و بررسی دقیق علت مرگ منوط به جزر کامل دریاست. به گزارش اقتصادسراسرآمد، روح‌الله احمدی با اشاره به گزارش‌های اولیه مردمی اظهار کرد: بر اساس اطلاعات دریافتی، لاشه این نهنگ در نوار ساحلی منطقه چارک رویت شده است؛ اما از آنجا که لاشه در حال حاضر در پهنه جزر و مدی دریا قرار دارد، برای دسترسی آسان‌تر، نمونه‌برداری و بررسی دقیق ابعاد، باید تا زمان جزر کامل دریا منتظر ماند.

وی با اشاره به ویژگی‌های زیستی این آبیزی، افزود: برآوردهای اولیه نشان می‌دهد لاشه متعلق به نهنگ «براید» (Bryde's whale) است. این گونه معمولاً طولی بیش از ۱۰ متر و چندین تن وزن دارد و در زمره آبیزان عظیم‌الجثه خلیج فارس به شمار می‌رود. حفاظت محیط زیست هرمزگان در پی پستاندار دریایی خاطر نشان کرد: تاکنون علت قطعی تلف شدن مشخص نیست و نیازمند بررسی‌های کارشناسی و کالبدگشایی است؛ با این حال در سوابق گذشته، بیشترین علت مرگ و به گل نشستن این گونه در آب‌های جنوب، برخورد با پروانه موتور کشتی‌ها و شناورهای سنگین عبوری بوده است.

به گزارش ایسنا به نقل از روابط عمومی اداره کل محیط زیست هرمزگان در روز یکشنبه ۲۲ شهریور، احمدی با تأکید بر لزوم حفاظت از تنوع زیستی خلیج فارس یادآور شد: نهنگ براید تغذیه‌کننده از موجودات ریز دریا (پلانکتون‌ها و ماهی‌های ریز) است و شکارچی گوشت‌خوار به حساب نمی‌آید. این آبیزی از نظر رده‌بندی حفاظتی در فهرست گونه‌های در معرض خطر انقراض قرار دارد.

۴۰۷ نفر از غرق‌شدگی در دریای مازندران نجات یافتند

مدیرعامل جمعیت هلال احمر مازندران از نجات ۴۰۷ نفر از خطر غرق‌شدگی و ارائه خدمات امدادی به بیش از هزار و ۹۰۰ نفر از مسافران و گردشگران در سواحل طی ماه‌های اخیر استان خبر داد.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، غلامعلی فخاری در گفت و گو با خبرنگاران با اشاره به اجرای طرح پیشگیری و کاهش غریق در نوار ساحلی مازندران اظهار کرد: این طرح با هدف ارتقای ایمنی گردشگران و کاهش حوادث دریایی در ۴۷۰ کیلومتر از سواحل استان در حال اجرا است و نیروهای امدادی هلال احمر با مشارکت ناجیان غریق و اورژانس ۱۱۵ در مناطق مختلف ساحلی مستقر هستند.

وی افزود: از زمان اجرای این طرح، نجاتگران هلال احمر ضمن ارائه خدمات امدادی و پیش‌بیمارستانی به یک هزار و ۹۱۵ نفر، موفق شدند ۴۰۷ نفر را که در معرض خطر غرق‌شدگی قرار داشتند، از آب خارج و نجات دهند. مدیرعامل جمعیت هلال احمر مازندران ادامه داد: چهار پایگاه دریایی، ۱۳ پست موقت ساحلی و ۳۲ پست گشت سیار موتوری در قالب این طرح فعال هستند و ۷۶ نفر از نجاتگران و کارکنان هلال احمر به همراه ۹۷۶ ناجی غریق در اجرای برنامه مشارکت دارند.

فخاری با بیان اینکه امکانات و تجهیزات قابل توجهی برای اجرای طرح پیشگیری از غرق‌شدگی در سواحل استان به کار گرفته شده است، گفت: ۱۴ دستگاه آمبولانس، ۱۰ دستگاه خودروی پشتیبانی و ۳۲ دستگاه موتورسیکلت از جمله تجهیزات عملیاتی مورد استفاده در این طرح است.

وی تصریح کرد: در فصل تابستان، بخش قابل توجهی از تـــوان عملیاتی هلال احمر مازندران بر پیشگیری از حوادث دریایی و کاهش آمار غریق متمرکز شده تا در صورت وقوع حادثه، عملیات امدادرسانی در کوتاه‌ترین زمان ممکن انجام شود. مدیرعامل هلال احمر مازندران همچنین از ارائه خدمات درمانی و امدادی به گردشگران ساحلی خبر داد و افزود: خدماتی همچون پانسمان، آتل‌بندی، کنترل فشارخون و قندخون و رسیدگی به موارد گرم‌زدگی به یک هزار و ۹۱۵ نفر ارائه شده و ۳۱ مصدوم نیز برای ادامه روند درمان به مراکز درمانی منتقل شدند.